

Lærermanual til "Fællesskabskontrakten"

Materialet henvender sig til alle elever i udskolingen, og skal skabe en diskussion om medborgerskab, demokrati og fællesskab. Hensigten med materialet er at bevidstgøre eleverne om de forskellige niveauer i de demokratiske rum som de indgår i: Individniveau, klasseniveau og samfundsniveau. Klasseværelset fungerer derfor som metafor for samfundsfællesskabet. Formålet med materialet er ydermere at opfordre eleverne til at være politisk aktive, især med henblik på at stemme til kommunal – og folketingsvalg. Eleverne skal være tilkoblet det elevlink der findes på første slide, for at kunne deltage i en quiz, som er en del af denne lektion.

Om materialet

Filmens omdrejningspunkt er en gruppe af elever fra Frederiksberg gymnasium, som har fået stillet en opgave. De skal lave en kontrakt med hinanden, som omfatter en række regler for klassen. Ved tavlen står en underviser og noterer hvad de bliver enige om. Opgaven omfatter at lave en fælles kontrakt for klassen med regler, der gør det muligt at alle bliver hørt, som sikrer at alle får lige meget indflydelse og at ingen bliver særligt udsatte, fordi de er en minoritet. Eleverne brainstormer og bliver enige om et sæt regler, som skal skrives op på tavlen. Situationen er ikke opstillet, hvorfor at gruppen spontant beslutter hvilke regler der skal indgå i kontrakten. Filmen indeholder ydermere små interviews med udvalgte elever, der har deltaget i øvelsen. I disse reflekterer eleverne over hvad det vil sige at indgå i en fællesskabskontrakt på samfundsniveau, hvem der har indflydelse på den og hvordan man selv kan være med til at forme den.

Klassetrin

7-9 klasse.

Tema

Demokrati og medborgerskab

Kontaktperson

Har du spørgsmål til materialet kan du kontakte os på

info@mino.dk

Sådan faciliterer du "Fællesskabskontrakten"

(1) Filmvisning og refleksion

Filmen vises i plenum, hvorefter du diskuterer med eleverne om hvilke temaer, der er på spil. Her kan du spørge ind til, hvilke oplevelser eleverne havde da de så filmen: Hvilke niveauer af fællesskab og medborgerskab synes de der var på spil? Du kan evt. stille opfølgende spørgsmål som: Hvilke overvejelser havde eleverne i filmen om de regler der skulle stå på tavlen? Er der tidspunkter i filmen hvor de er uenige med hinanden?

Slide 1: Filmvisning (6,5 min.)

Slide 2: Diskussionsspørgsmål (ca. 5 min.)

(2) Fællesskabskontraktøvelsen

Nu kan du selv afholde en fællesskabskontraktsøvelse på klasseniveau. Eleverne står eller sidder i en hestesko, som vender mod dig og tavlen. Først beder du eleverne om at diskutere med deres sidemakker om, hvilke regler de mener skal indgå i kontrakten, som kan sikre et godt fællesskab i klassen. Brug ikke mere end 2-5 minutter på dette. Efterfølgende spørger du, hvad de er kommet frem til ved en håndsoprækning. Det gælder for dig om at afkode eller omformulere, hvad der bliver sagt til regler som du kan skrive på tavlen. Dette kan du blandt andet gøre ved at stille opfølgende spørgsmål, eller ved at spørge resten af klassen, om de har noget at tilføje eller er enige i det der bliver sagt.

Slide 3: Eleverne diskuterer med deres sidemakker om, hvilke regler der skal indgå i kontrakten. (2-5 min.)

Slide 4: Eleverne diskuterer i plenum hvilke regler der skal på tavlen (15 min.)

(3) Multiple choice

Det er nu tid til at gå et niveau højere op og få eleverne til at reflektere over den store samfundsfællesskabskontrakt. Dette gør du ved at gennemgå slide 5-13 som fungerer som en multiple choice quiz. Eleverne svarer på den med deres telefoner. De skal bare være koblet på det elevlink der stod på første slide. Du kan finde de rigtige svar sidst i dette dokument, ligesom du kan med quizen, således at du kan printe den ud hvis du har lyst.

Slide 5-13: Multiple choice quiz (10 min.)

(4) Diskussion i plenum

Nu skal eleverne diskutere og forbinde de forskellige niveauer af medborgerskab: Individniveau, klasseniveau og samfundsniveau. Til dette skal du blot gennemgå slide 14. Her finder du et diskuterende spørgsmål eleverne skal tage stilling til. For at hjælpe diskussionen i gang kan du stille opfølgende spørgsmål som:

- Synes I at det er vigtigt at stemme?
- Er I uenige i nogle af de svar, der var til spørgsmålene? Er der nogle af dem I synes er mere vigtige end andre? Er det f.eks. godt at man først må stemme når man er 18 år?
- Hvad kan man selv gøre for at sikre et godt fællesskab i klassen? Er der ting der også kan sikre et godt fællesskab i samfundet?
- Hvad skal ytringsfriheden sikre? Har I benyttet jer af jeres ytringsfrihed i dag?

Slide 14: Diskussionsspørgsmål (brug ca. 5 min.)

Multiple choice på næste side.

Multiple choice svar (kun til læren) på side 6

Multiple choice

Sæt dit kryds ved det rigtige svar.

Af hvilken grund må man ikke stemme ved et valg i Danmark i dag?

1. Man er ikke fyldt 18 år
2. Man har det forkerte køn
3. Man er ikke født i Danmark

Har vi religionsfrihed i Danmark?

1. Ja, det står i grundloven
2. Ja, det står både i grundloven og FNs menneskerettighedskonvention som Danmark har forpligtet sig på
3. Nej

Hvem kendes populært sagt som "demokratiets vagthund"?

1. Medierne
2. Uddannelsesinstitutionerne
3. Kommunerne

Hvem udgør den dømmende magt?

1. Domstolene
2. Befolkningen
3. Velgørenhedsorganisationer

Hvem udgør den udøvende magt?

1. Politiet
2. Militæret
3. Regeringen

Hvem udgør den lovgivende magt?

1. Politikerne
2. Universiteterne
3. Folketinget

Har ytringsfriheden nogle lovmæssige begrænsninger?

1. Nej
2. Ja: §266b, også kaldet racismeparagraffen
3. Ja: Racismeparagraffen og blasfemiparagraffen

Hvornår fik Danmark demokrati som styreform?

1. 1849
2. 1859
3. 1909

Hvornår fik kvinder stemmeret i Danmark?

1. 1849
2. 1900
3. 1915

Multiple choice svar (kun til læreren)

- Af hvilken grund må man ikke stemme ved et valg i Danmark i dag?

1. Man er ikke fyldt 18 år

- Har vi religionsfrihed i Danmark?

3. Ja, det står både i grundloven og FNs menneskerettighedskonvention som Danmark har forpligtet sig på

- Hvem kendes populært sagt som ”demokratiets vagthund”?

1. Medierne

- Hvem udgør den dømmende magt?

1. Domstolene

- Hvem udgør den udøvende magt?

2. Regeringen

- Hvem udgør den lovgivende magt?

3. Folketinget

- Har ytringsfriheden nogle lovmæssige begrænsninger?

2. Ja: §266b, også kaldet racismeparagraffen

- Hvornår fik Danmark demokrati som styreform?

1. 1849

- Hvornår fik kvinder stemmeret i Danmark?

2. 1915

Kilder

- <https://menneskeret.dk/generelt-menneskerettigheder>

